

63. MĀTE TEICA JANCĪTIM¹

Melodija V 1960, 4456
Teksts V 1960, 4456

Videji ātri

Mā - te tei - ca Jan - cī - tim, Mā - te tei ca
Jan - cī - tim, Lai tas ko - kā ne - kāp - jot Un lai bik - ses
ne - plē - šot, ne - kāp - jot Un lai bik - ses ne - plē - šot

1.
2.

1. Māte teica Jancītim,
Māte teica Jancītim,
Lai tas kokā nekāpjot
Un lai bikses neplēšot.

2. Jancis māti neklausīj',
Jancis māti neklausīj',
Un tas kokā uzkāpa
Un tās bikses saplēsa.

Neierobežotam pāru skaitam

I SAKUMA STĀVOKLIS

Pāru kolona stāv aplī ar sejām dejas ceļa virzienā (77. att.).

¹ Vēl sastopami nosaukumi «Jancītis», «Tēvs teica Jancītim» u. c.

I 1. NORISE DIVOS GĀJIENOS

(V 1960, 6 un 100; V — 3; L — 3; Z — 4)

Pirmais gājiens

1. pants. Kad dzied 1. rindu, partneri, satvērušies augšup celtu roku satvērienā — labās rokas virs galvas, kreisās zemāk (44., kā arī 41. att.), palēcienā izliek uz priekšu labo kāju uz papēža un tad ar asu pirkstgala pievilcienu («flika» kustību) pieliek labās kājas pirkstgalu pie kreisās kājas potītes (atbilstoši punktēto nošu ritmam). Seko trīs kāju piesitieni (labā, kreisā, labā kāja). Kamēr izpilda kāju piesitienus, katrs partneris, neatlaižot vaļā rokas, pagriežas pa labi un nostājas ar seju dejas ceļam pretējā virzienā.

Kad dzied panta 2. rindu, pāri palēcienā izliek uz priekšu kreiso kāju. Izpildot kāju piesitienus, partneri pagriežas pa kreisi un nostājas ar sejam dejas ceļa virzienā.

Otrais gājiens

1. panta 3.—4. rinda. Pāri dejo polku dejas ceļa virzienā. Sadotās rokas dažkārt arī nolaiž priekšā krustiskajā satvērienā; labā roka atrodas virs kreisās.

o Dziedot nākošo pantu, atkārto pirmo un otro gājienu.

Varianti

Pirmais gājiens

Kad dzied 1. panta 1. rindu, abi partneri izliek labo kāju iesānis pa labi. Kad dzied panta 2. rindu, dejojāji izliek kreiso kāju iesānis pa kreisi. Kad, dziedot 2. rindas pēdējo vārdu, partneri pagriezušies pa kreisi, puisis noskūpstā meitu uz vaiga (V 1960, 18).

Partneri ar ārējām kājām izpilda atslēgu (sk. 124. lpp. b punktu); pirmo reizi — dejas ceļa virzienā, otro reizi — dejas ceļam pretējā virzienā (Z 1955, 90 un 174).

Otrais gājiens

Ja rotaļdziesmu dzied lēnākā tempā, tad pāri iet gājiena solī (L 1930, 2824; 1950, 4482 un 4532).

Dejojāji dejo siko (smalko) polku (Z 1955, 17033).

Partneri, satvērušies krustiskajā satvērienā (labā roka atrodas virs kreisās), gājiena soļiem griežas apkārt, t. i., puisis griež meitu sev apkārt (Z 1955, 174).

Satvērušies augšup celtu roku satvērienā, partneri griežas apkārt uz vietas, t. i., puisis griež meitu sev apkārt (Z 1955, 90).

I 2. NORISE DIVOS GĀJIENOS

(K 1895, 5691)

Pirmais gājiens

1. *pants*. Dziedot 1. *rindu*, partneri satveras krustiskajā satvērienā. Pāri izpilda divus palēciena soļus (solī sāk ar ārējām kājām) un atslēgu.

Kad dzied 2. *rindu*, atkārto to pašu darbību, ko izpildīja, dziedot 1. *rindu*.

Otrais gājiens

1. *panta* 3.—4. *rinda*. Partneri, aptvērušies aptvērienā ar sadotām rokām, dejo apaļo polku dejas ceļa virzienā.

o Dziedot nākošo pantu, atkārto pirmo un otro gājienu.

I 3. NORISE ČETROS GĀJIENOS

(Z 1955, 17037; Z — 2)

Pirmais gājiens

1. *pants*. Kad dzied 1. *rindu*, partneri satveras iekšējo roku satvērienā. Meitai malējā — labā roka pie svārkciem. Pāri izpilda ar iekšējām kājām soli sānis (puisis liek labo kāju sānis pa labi, bet meita — kreiso kāju sānis pa kreisi) un pēc tam liek ārējās kājas krustiski pāri iekšējām tā, ka pirkstgali tiek piesisti pie grīdas. To pašu darbību atkārto uz otru pusi — ārējās kājas liek sānis un pēc tam iekšējās kājas krusto pāri ārējām.

Dziedot 2. *rindu*, atkārto to pašu darbību, kādu izpildīja, dziedot 1. *rindu*.

Otrais gājiens

1. *panta* 3.—4. *rinda*. Pāri ceļ iekšējās sadotās rokas uz priekšu meitas plecu augstumā un dejo polku dejas ceļa virzienā.

Trešais gājiens

2. *pants*. Kad dzied 1. *rindu*, partneri, pagriezušies viens pret otru, satveras slēgtajā satvērienā. Puspiesēdienā (*demi plié*) puisis izliek iesānis labo kāju uz papēža un tad pievelk to pie kreisās kājas potītes, bet meita izliek iesānis kreiso kāju. Pēc tam abi trīs reizes piesit kājas.

Dziedot 2. *rindu*, pāri atkārto minēto darbību uz otru pusi, t. i., puisis liek iesānis kreiso, bet meita — labo kāju.

Ceturtais gājiens

2. *panta* 3.—4. *rinda*. Partneri, aptvērušies aptvērienā ar sadotām rokām, dejo apaļo polku dejas ceļa virzienā.

II SĀKUMA STĀVOKLIS

Dejotāji nostājas aplī kolonā pa vienam ar sejām dejas ceļa virzienā; puīši atrodas aiz savām partnerēm (75. att.).

II NORISE DIVOS GĀJIENOS

(Z 1955, 17141; Z — 2; V — 1)

Pirmais gājiens

1. *pants*. Kad dzied 1. *rindu*, partneri, stiepjot rokas sānis, satveras aizmugures slēgtajā satvērienā (45. att.). Puīsis un meita izliek labo kāju iesānis priekšā uz papēža un pievelk labās kājas pirkstgalus pie kreisās kājas potītes. Tad izpilda kāju piesitienus. Kad partneri piesit kājas, meita zem paceltajām rokām pagriežas pret pāra puisi (143. att.).

Kad dzied 2. *rindu*, partneri, nostājušies viens pret otru un krustiskajā satvērienā sadotās rokas nolaiduši vidukļa augstumā (40. att.), izpilda minēto darbību ar otru kāju.

Kad dzied 2. *rindas* pēdējo vārdu, meitas pagriežas ar sejām dejas ceļa virzienā.

Otrais gājiens

1. *panta* 3.—4. *rinda*. Partneri, sākot soli ar labo kāju, dejo polku dejas ceļa virzienā.

o Dziedot nākošo pantu, atkārtο pirmo un otro gājienu.

Varianti

Pirmais gājiens

Puīsis izliek iesānis uz priekšu kreiso kāju un lūkojas pār labo plecu uz savu partneri, bet meita izliek uz priekšu labo kāju un raugās pār kreiso plecu uz puisi. Pēc tam partneri izliek uz priekšu otru kāju un skatās viens uz otru pār pretējo plecu (V 1, 199, 37).

Otrais gājiens

Partneri, nostājušies pāru kolonā un satvērušies krustiskajā satvērienā, dejo polku dejas ceļa virzienā (Z 1955, 17141).

III SĀKUMA STĀVOKLIS

Partneri, nostājušies viens pret otru, veido koncentrisku apli. Puiši stāv iekšējā aplī ar muguru pret centru (83. att.).

III NORISE DIVOS GĀJIENOS

(K 1960, 4331)

Pirmais gājiens

1. *pants*. Kad dzied 1. rindu, puišis ar meitu sadod labās rokas sasveicināšanās satvērienā; kreisās rokas sānos. Puišis izliek iesānis uz priekšu kreiso kāju uz papēža un tad pieliek to klāt pie labās kājas, bet meita izliek iesānis kreiso kāju. Pēc tam partneri trīs reizes piesit kājas.

Dziedot panta 2. rindu, atkārtoto to pašu darbību, kādu izpildīja, dziedot 1. rindu, tikai puišis izliek uz priekšu labo, bet meita — kreiso kāju. Kad piesit kājas, partneri pagriežas ar sejām dejas ceļa virzienā (35. att.).

Otrais gājiens

1. *panta 3.—4. rinda*. Partneri, nostājušies pāru kolonā, satveras augšup celtajā slēgtajā satvērienā un polkas soli dodas dejas ceļa virzienā.

o Dziedot nākošo pantu, atkārtoto pirmo un otro gājienu.

Neierobežotam četrinieku skaitam

IV SĀKUMA STĀVOKLIS

Dejotāji nostājas pa divi pāri ar sejām dejas ceļa virzienā un izveido 78. un 79. attēlā redzamos četriniekus. Aizmugurējais pāris ar ārējām rokām satver priekšējā pāra atpakaļstieptās ārējās rokas. Partneru iekšējās rokas sadotas.

IV NORISE VIENĀ GĀJENĀ

(K 1895, 5688)

1. *pants*. Kad dzied 1. rindu, pāri ar diviem palēciena soļiem dodas dejas ceļa virzienā. Dejotāji ar ārējām kājām palēcienā izpilda atslēgu.

Kad dzied 2. rindu, priekšējais pāris atlaiž vaļā sadotās rokas un šķiras. Puišis, pagriežoties pa kreisi, bet meita, griežoties pa labi, ar diviem palēciena soļiem virzās uz aizmuguri (sk. 204. att. pārtrauktās līnijas). Aizmugurējais pāris ar diviem palēciena soļiem savukārt virzās uz priekšu. No jauna izveidojuši četrinieku (pāri apmainījušies vietām), dejotāji izpilda atslēgu.

o Dziedot nākošās divrindes, turpina to pašu darbību, ko izpildīja, dziedot 1.—2. rindu.